

4 Vyhodnocení péče o krajinu v NP

4.1 Krajinový ráz

4.1.1 Obecná charakteristika krajinného rázu vlastního území národního parku (H. Härtel)

Krajinový ráz Národního parku České Švýcarsko je jednoznačně dán dominantním typem ekosystému, který je tvořen komplexem pískovcových skal a lesů. Tento charakter krajiny převažuje na drtivé ploše území národního parku, to však v žádném případě neznamená, že se jedná o monotónní krajinu. Naopak, tato krajinná matrice je velmi silně vnitřně diversifikována neobyčejně hustou sítí roklí, členící krajinu na jednotlivé segmenty. Dále i tato pískovcová krajina se poměrně značně mění v západovýchodním směru - v západní části nacházíme největší převýšení, kde se od řeky Labe (nejnižší místo v ČR) zvedá krajinný reliéf až po Stříbrné stěny, kde leží nejvyšší místo na pískovcích v národním parku (500 m n. m.). Odtud pak postupně klesají relativní výšky až po východní část národního parku, která nabývá v okolí Doubice (Bor a okolí) až rázu pískovcové plošiny přecházející pozvolna do území lužického žulového masivu. Krajinový charakter západní a východní části NP se tak značně liší, tato změna je však víceméně kontinuální.

Naproti tomu velmi ostré předěly v reliéfu krajiny jsou podmíněny přítomností vulkanických elevací čedičových hornin. Na území národního parku jich nacházíme desítky, v krajinném rázu se však uplatňují pouze výraznější z nich, v první řadě Růžovský vrch, stojící však již na okraji pískovcové oblasti, a dále pak několik dalších výrazných elevací, tvořící podle teorie krajinné ekologie charakteristické plošky uprostřed pískovcové matrice: Mlýny, Suchý vrch, Český vrch, Na Valech, Limberk, Vosí vrch, Goliště, Větrovec. Tím, že tyto elevace většinou převyšují okolní pískovcovou krajinu, stávají se – bez ohledu na jejich marginální podíl na celkové rozloze národního parku – výraznými dominantami Českého Švýcarska. Právě tato kombinace pískovců a čedičů, dvou naprosto protikladných substrátů vytvářející nápadně kontrastní krajinný reliéf, představuje základní prvek krajinného rázu Českého Švýcarska.

Do značné míry odlišný krajinný ráz mají též údolí potoků, které jsou však na území národního parku velmi vzácným jevem, významnější vodoteče tvoří pouze Kamenice a Křinice. Jejich přítomnost znamená v pískovcové krajině opět výrazný krajinný prvek, do značné míry se odlišující ze základní krajinné matrice. Jejich přítomnost, podobně jako vulkanických elevací, má pozitivní dopad nejen na krajinnou diverzitu, ale též na diverzitu biologickou (biodiverzitu).

Dalším krajinným prvkem na území národního parku jsou plošiny, ty však zabírají pouze malou plochu. Jednak tvoří jižní okraj národního parku v okolí Růžové, přecházející do rozsáhlé Růžovské plošiny (již mimo národní park), a dále tvoří plošinu severně od soutěsek Kamenice, na které leží osada Mezná. Přítomnost této jediné osady v národním parku je významná zejména z hlediska architektonického (vesnická zástavba s četnými hrázděnými nebo roubenými domy s podstávkou) a dále přítomností jediných rozsáhlejších nelesních pozemků v národním parku. Obec Mezná spolu s přilehlou zemědělskou půdou proto představuje jedinou oblast v národním parku, kterou lze označit jako kulturní krajinu.

Pro úplnost je ještě nutno zmínit odlišný charakter krajiny ležící severně od lužické poruchy, tedy již v lužickém žulovém masivu. Tato krajina má pochopitelně zcela rozdílný ráz, neboť se již nachází mimo českou křídovou pánev, takže pískovce v ní chybějí. Do národního parku však tato oblast zasahuje jen okrajově v severní části.

4.1.2 Nástroje ochrany krajinného rázu (J. Mauricová)

- **Legislativní nástroje**

Zachování typického vzhledu krajiny bylo vymezeno zákonem, kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko (zák. č. 161/1999 Sb.), jako jeden z hlavních bodů poslání národního parku. Základní právní rámec pro ochranu krajinného rázu ale dává zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, (dále jen zákon).

V § 12 odst. 1 zákona je charakterizován krajinný ráz jako „...zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti...“ a dále je stanoveno: „Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.“

K činnostem (jmenovitě k umísťování a povolování staveb), které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je podle § 12 odst. 2 zákona nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody (na území národního parku je dotčeným orgánem ochrany přírody správa národního parku). Tento institut je základním právním nástrojem k ochraně krajinného rázu.

Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit podle § 12 odst. 2 zákona ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem. Tento předpis nebyl ale zatím ministerstvem vydán. Kromě metodického pokynu ministerstva životního prostředí k vybraným aspektům postupu orgánů ochrany přírody při vydávání souhlasu podle § 12 a případných dalších rozhodnutí dle zákona č. 114/1992 Sb., které souvisí s umísťováním staveb vysokých větrných elektráren, nebyl vydán jiný metodický pokyn upravující obecně postup při ochraně krajinného rázu. (K postupu Správy NP při vydávání souhlasů dle § 12 i § 44 zákona v následující kapitole).

- **Ostatní nástroje**

Dalším nástrojem ochrany krajinného rázu je cílená práce s veřejností a komunikace s investory a projektanty.

V neposlední řadě je nutné zmínit spolupráci se Správou CHKO Labské pískovce, která spravuje území těsně navazující a bezprostředně ovlivňující krajinu národního parku.

4.2 Limity ochrany přírody pro výstavbu (J. Mauricová)

Pro účely správní praxe byl zpracován jako podkladový materiál „Návrh limitů pro stavby na území Národního parku České Švýcarsko“ HRAD, spol. s r. o., Praha, prosinec 2001). Návrh limitů se stal součástí původního návrhu Plánu péče Národního parku České Švýcarsko (2003), který ale nebyl schválen, proto ani výše uvedený návrh limitů pro stavby se nestal závazným podkladovým dokumentem pro správní řízení vedené podle zák. č. 114/1992 Sb.

Návrh limitů pro stavby na území národního parku (viz příloha) obsahuje požadavky na výstavbu a předpoklady územního rozvoje v jednotlivých urbanizovaných územích národního parku. Materiál stanovuje regulativy ve smyslu stavebního zákona, tzn. navrhuje limity nejen v oblasti stavební praxe (přípustný stavební materiál, barevnost, rozměry a tvar staveb, atd.), ale také vymezuje základní požadavky v otázkách územního rozvoje (řešení otázek dopravy vč. parkování, umísťování nových staveb, atd.).

Přestože výše uvedený návrh limitů řešil nejen otázky zachování krajinného rázu ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny, ale obsahově zabíhal i do kompetencí stavebního zákona a zákona o památkové péči, představoval materiál základní rámec pro ochranu typického vzhledu krajiny v urbanizovaných lokalitách národního parku (viz zachovalé prvky lidové architektury). Z tohoto důvodu byl návrh limitů základním podkladem v otázce stanovení limitů ochrany přírody pro výstavbu.

Kromě podmínek vyplývajících z ochrany krajinného rázu byla výstavba limitována znalostmi správy národního parku o výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Tato problematika byla řešena u jednotlivých případů s odbornými pracovníky oddělení plánu péče a ochrany přírody.

Vzhledem k dalšímu předpokládanému rozvoji regionu v oblasti cestovního ruchu a navazujících aktivit vzešel požadavek správy národního parku zpracovat tématicky zaměřenou studii pro potřeby ochrany krajinného rázu a stanovení limitů v oblasti výstavby, která by vycházela ze zákona o ochraně přírody a krajiny. V roce 2006 tak byla vypracována studie „Ochrana krajinného rázu Národního parku České Švýcarsko“ (Bukáček, Matějka, Miklová, 2006). Studie obsahuje tyto části:

- obecné podmínky pro výstavbu v Národním parku České Švýcarsko a jeho bezprostředním okolí,
- zásady péče o objekty lidové architektury v Národním parku České Švýcarsko a jeho bezprostředním okolí,
- urbanizované prostory – identifikace a klasifikace znaků jednotlivých charakteristik krajinného rázu místa, členění na místa krajinného rázu, vymezení limitů a návrhy opatření na zlepšení hodnot krajinného rázu a ekologické stability území,
- mapová příloha.

Výsledky studie (především Obecné podmínky pro výstavbu) budou zapracovány do Plánu péče Národního parku České Švýcarsko na období 2008 – 2016, dále budou využity jako podklad pro komunikaci s investory a obcemi v dotčených otázkách výstavby a územního plánování.

Během roku 2006 a 2007 byla zpracovávat také studie ochrany krajinného rázu pro oblast NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce (Ing. arch. Brychtová), která je zaměřena na popis krajiny jako celku a stanovení principů dalšího rozvoje krajiny. Pokud budou výsledky studie známy do schválení plánu péče, budou také do dokumentu zapracovány.

4.3 Jiné typy ochrany území (J. Mauricová)

4.3.1 Územní systémy ekologické stability (ÚSES)

Postup vymezení a hodnocení ÚSES je stanoven ve vyhlášce č. 395/1992 Ministerstva životního prostředí ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. V § 5 odst. 1 výše citované vyhlášky je uvedeno, že plán systému ekologické stability a projekt systému ekologické stability schvalují příslušné orgány územního plánování v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí.

Vyhláška č. 135/2001 Ministerstva pro místní rozvoj ČR ze dne 10. 4. 2001, o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, v platném znění, uvádí jako jednu z povinných položek obsahu územního plánu velkého územního celku a územního plánu obce i návrh ÚSES.

Stav schvalování ÚSES v rámci schvalování územních plánů k datu 30. 11. 2006:

V roce 1996 pořídilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR územně technický podklad nadregionálních a regionálních ÚSES pro ČR. V rámci tohoto dokumentu bylo na území národního parku vymezeno nadregionální biocentrum č. 40 Hřenská skalní města (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 1996).

Správa NP České Švýcarsko navrhla v roce 2004 změnu hranice tohoto nadregionálního biocentra Ministerstvu životního prostředí jako příslušnému orgánu ochrany přírody k vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability. Správa NP navrhovala vymezení biocentra v rozsahu navrhovaného území evropsky významné lokality České Švýcarsko (CZ0424031). Tento návrh nebyl akceptován a v rámci schvalování územního plánu velkého územního celku (ÚP VÚC) Ústeckého kraje je projednáván návrh nadregionálního biocentra z roku 1996. Schvalování ÚP VÚC Ústeckého kraje je ve fázi projednávání konceptu řešení.

Tab. č. 4.3.1 Stav schvalování ÚSES v rámci schvalování územních plánů k datu 1. 4. 2008:

Obec	Plány ÚSES	Rok	Územní plán	Rok
Chřibská	-	-	ano	1998
Doubice	ano	2003	návrh ÚP	2006
Hřensko	rozpracován, nedokončen	-	před zadáním	-
Janov	návrh plánu ÚSES	2002	projednaný návrh zadání	2006
Jetřichovice	ano	2002	projednaná ÚPD	2006
Staré Křečany	rozpracován	-	návrh zadání	2006
Krásná Lípa	-	-	ano	1998
Růžová	ano	-	ano	2006
Srbská Kamenice	ano	2002	koncept	2006

4.3.2 Další ochrana území

- Národní park České Švýcarsko náleží mezi tzv. klíčová území (keystone areas) Evropské ekologické sítě (dříve EECONET, nyní PEEN = Pan-European Ecological Network).
- Celé území NP České Švýcarsko je dále dle § 28 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách součástí Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod (CHOPAV) Severočeská křída.

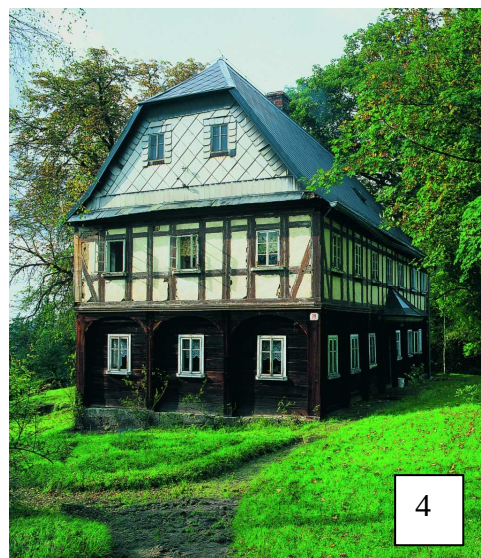
4.4 Plánované výkupy a nájmy pozemků (J. Mauricová)

Od vzniku národního parku (2000) usilovala správa národního parku o dosažení vlastnické pozemkové integrity, především u pozemků lesních. Pozemky byly získávány bezúplatným převodem od Pozemkového fondu ČR a Lesů ČR, s. p., a nebo výkupem od obcí a dalších soukromých osob. Zdrojem financování výkupů byly prostředky Státního fondu životního prostředí. Přehled provedených výkupů a převodů pozemků viz kap. 1.3 Výměra a vlastnické poměry.

Za nezbytné bylo považováno i vykoupení některých pozemků souvisle navazujících na území národního parku, zejména v místech, kde jeho hranice nerespektuje ekosystémové celky, resp. kde nelze racionálně definovat hranici režijní honitby. Jedná se i o některé přístupové cesty do národního parku a místa, která by v budoucnu měla být do národního parku začleněna.

K 1. 1. 2007 je 98 % území NP ve vlastnictví ČR a Správa NP České Švýcarsko má příslušnost hospodařit s těmito pozemky.

Obr. č. 4 Krajina Českého Švýcarska, lidová architektura

- 1 – **Pohled na Jetřichovicko s dominantou Růžáku**, foto V. Sojka
2 – **Všemily, lidová architektura**, foto V. Sojka
3 – **Šaunštejn u Vysoké Lípy**, foto V. Sojka
4 – **Mezná, lidová architektura**, foto V. Sojka

4.5 Péče o kulturní památky a objekty kulturně-historicky hodnotné (N. Belisová)

4.5.1 Kulturní památky (KP) a archeologické areály (AA), evidované v ÚSKP

4.5.1.1 Evidence objektů a areálů

V současnosti eviduje ÚSKP na teritoriu NP:

Obec	označení památky	číslo ÚSKP
Jetřichovice	jeskyně, archeologické stopy	26392/5-3717
Jetřichovice	hrad Falkenštejn	43794/5-3863
Mezná, čp.6	venkovská usedlost	15128/5-3849
Mezná, čp. 8	venkovská usedlost	45953/5-3850
Mezná, čp. 17	venkovská usedlost	34401/5-3851
Mezná, čp.23	venkovská usedlost	39528/5-3852
Mezná, čp. 29	venkovská usedlost	23718/5-3853
Mezná, čp. 30	venkovská usedlost	52436/5-3854
Mezná, čp. 31	venkovská usedlost	40721/5-3855
Mezná, čp. 36	venkovská usedlost	26731/5-3856
Mezná, čp. 45	venkovská usedlost	16253/5-3858
Rynartice	zámek Na Tokáni	29168/5-3701
Vysoká Lípa	hrad Šauenštejn, zřícenina	25922/5-3745

Správa NP je majitelem KP:

Jetřichovice	jeskyně, archeologické stopy	26392/5-3717
Jetřichovice	hrad Falkenštejn	43794/5-3863
Vysoká Lípa	hrad Šauenštejn, zřícenina	25922/5-3745
Kamenická Stráň	Dolský mlýn	od dubna 2007 dosud nepřiděleno číslo

Výběr a vyhodnocení kulturních památek provedly odborné organizace a instituce státní správy (ONV Děčín, KÚPPaOP (NPÚ) Ústí nad Labem, MK ČR Praha).

Péče o KP a AA

Péče o KP a AA byla zaměřena pouze na údržbu již existujících konstrukcí, sloužících pro zpřístupnění KP a AA; na teritoriu NP se jednalo pouze o schodiště na hrad Šauenštejn (25922/5-3745).

Odborníkům ze specializovaných pracovišť památkové a archeologické památkové péče bylo umožněno provádět výzkumy a dokumentaci dle potřeb, vyplývajících z náplně práce uvedených institucí. Dosud došlo k zaměření KP:

- hrad Falkenštejn (43794/5-3863)
- hrad Šauenštejn (25922/5-3745)

4.5.2 Objekty vykazující kulturně – historickou hodnotu (dále OKHH), které nejsou evidované v ÚSKP

Vymezení předmětu ochrany

K objektům, vykazujícím kulturně – historickou hodnotu, které nejsou evidované v ÚSKP, náleží:

- kaple
- sochy
- reliéfy
- kříže
- výklenky pro obrázky
- rytiny ve skalách
- jiná sakrální zastavení
- pomníky a pamětní cedule
- historické hraničníky a mezníky
- archeologické areály
- výrobní objekty a areály (lesní řemesla: dehtařské pece, smolné pece, milířiska, stopy po konstrukcích uhlířských a smolařských chat; vodní řemesla: mlýny, pily, šmelcovny atp. vč. jejich funkčních částí – jezy, náhony, kumulační rybníčky atd.)
- pozůstatky po dalších činnostech, spojených s obživou obyvatel (relikty manipulace s dřívím: smyky, cesty, stopy po konstrukcích zdrží)
- pozůstatky po zařízeních spojených s chovem a lovem zvěře (konstrukce obor, loveckých chat, zvířecích pastí, líhní, seníky atp.)

Obr. č. 4.5.2 Objekty kulturně historické hodnoty

1

2

3

1 – kaple Kalvárie Jetřichovice
2 – Kyova kaple Posledního soudu Jetřichovice
3 – dřevěný kříž Studený
foto V. Sojka

Dokumentace OKHH

Dokumentace OKHH nebyla systematicky prováděna. Pro objekty sakrálního charakteru byly r. 1835 – 80 zhotoveny rukopisné soupisy kaplí, soch a křížů jednotlivých farností, dnes uložené v archivu konsistoře v Litoměřicích, př. ve Státním oblastním archivu Litoměřice, pob. Děčín a Státním okresním archivu Děčín.

Nejrozsáhlejší soubor dobových fotografií sakrálních objektů Děčínska z 20. – 30. let 20. stol. je uložen ve fondu Státního okresního archivu Děčín; soubor však neobsahuje žádný objekt z teritoria NP. Objekty světského charakteru nebyly souhrnně nikdy evidovány a publikovány.

Péče o OKHH

Obnova a rekonstrukce OKHH byla v minulosti prováděna nesystematicky, ze soukromé iniciativy osob, bez majetkového vztahu k objektům. V převážné míře se jednalo o zvýraznění historických nápisů na skalách (v 19. a 20. stol.). Dále došlo ke zhotovení kopie obrazu Piety ve výklenku na Kostelní stezce u Vysoké Lípy, repliky Vlčí desky u Zadní Doubice a ke vzniku nového pomníku bratří Bienertů v Kyjovském údolí.

Po vzniku NP došlo k renovacím a rekonstrukcím:

- kříže Rosiny Pohlové (Na Potokách)
- obrazu sv. Eustacha
- obrazu Korunování Panny Marie ve skalní kapli Triefbartel u České silnice
- Teuschelova kříže na Zámeckém vrchu u Vysoké Lípy
- zvýraznění nápisu na Vlčí desce

Z podnětu pracovníků Správy NP došlo k iniciování archeologických výzkumů na několika lokalitách (Dolský mlýn, Na Tokání atd.). Výzkumy provedli pracovníci specializovaných pracovišť.

4.5.3 Popis významných zaniklých sídelních lokalit

Zaniklá samota Grundmühle (Dolský mlýn)

Na teritoriu samoty byly evidovány tři grunty. Usedlost čp. 1 (tzv. Bachmannshaus) u Dolského můstku, poprvé písemně zmíněna v 90. letech 16. století (bývalé panství Česká Kamenice; katastr obce Všemily, od r. 1737 Jetřichovice, od 19. století Srbská Kamenice, kdy dům získal nové čp. 201). Usedlost čp. 2, zahradnictví Richterů (bývalé panství Bynovec; katastr Kamenická Stráň, první písemná zmínka 1595). Obilný mlýn čp. 3 (bývalé panství Bynovec; katastr Kamenická Stráň). Úřední označení samoty „Grundmühle“ užíváno od roku 1771, do té doby pouze neoficiálně.

K usedlosti čp. 1, zachované pouze torzem zdiva hospodářské části domu, patří i dvojice skalních sklepů. Dřevěná bedněná stodola zanikla. Z usedlosti čp. 2 se dochovaly pouze 2 sklepy a zpevněná terasa. Z čp. 3 zůstalo v relativně dobrém stavu torzo obilného mlýna (první písemné zmínky 1515), stavebně narušená torza pekárny (dva starší objekty, sjednocené do jednoho objektu v 2. polovině 19. století), palírny (z poloviny 19. století) a kamenného jezu (pravděpodobně z počátku 18. století), čtyři skalní sklepy a vodní náhon. Jedinou plně destruovanou budovou je obytná cihlová budova (z 2. poloviny 19. století). V sousedství pekárny je terasní zdí vymezen prostor zaniklé dřevěné stodoly.

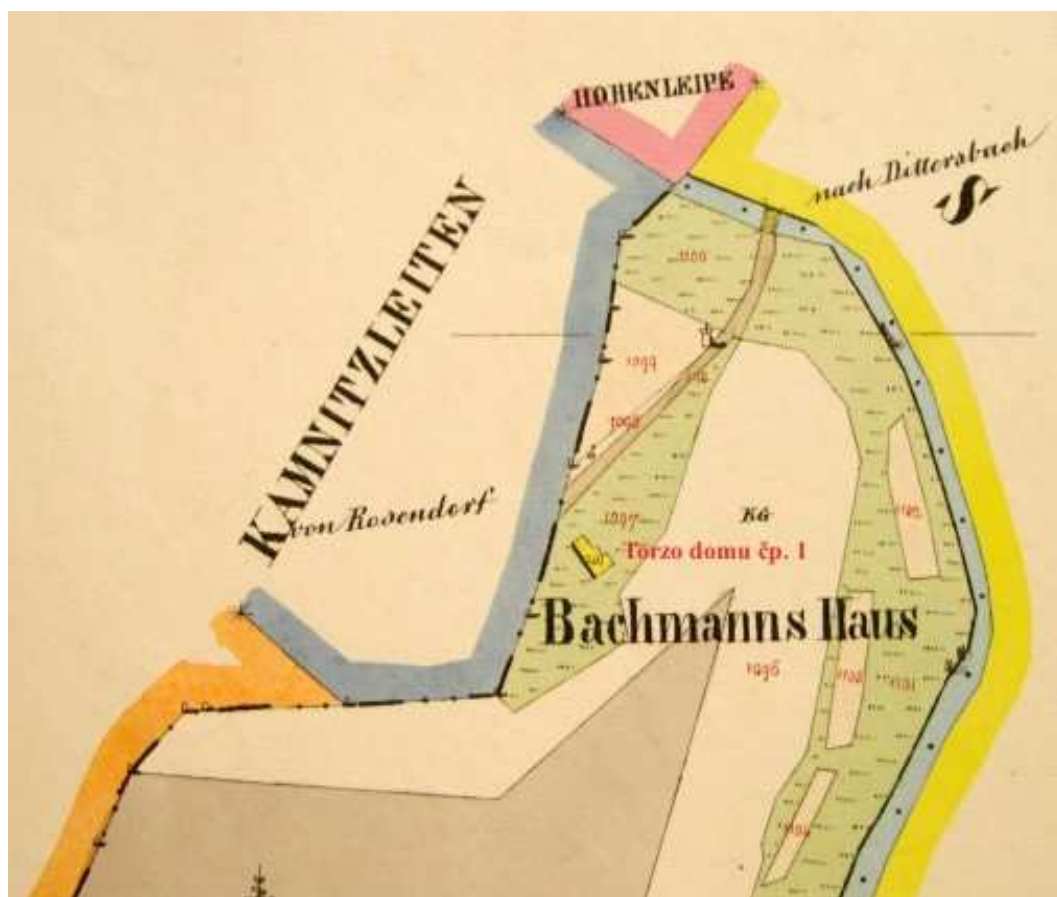
Obr. č. 4.5.3 Historická a dnešní podoba Dolského mlýna

1 – Dolský mlýn, dobové foto
2 – Dolský mlýn, současný stav, foto V. Sojka

Obr. č. 4.5.3a Lokalita zaniklé samoty Grundmühle, torzo usedlosti Bachmannshaus čp. 1 u Dolského můstku¹

Obr. č.: 4.5.3b. Lokalita zaniklé samoty Grundmühle, areál Dolského mlýna¹

- 1 – Dolský mlýn
- 2 – torzo pekárny
- 3 – torzo palírny
- 4 – torzo jezu
- X – zaniklé objekty (stodola, obytná stavení)

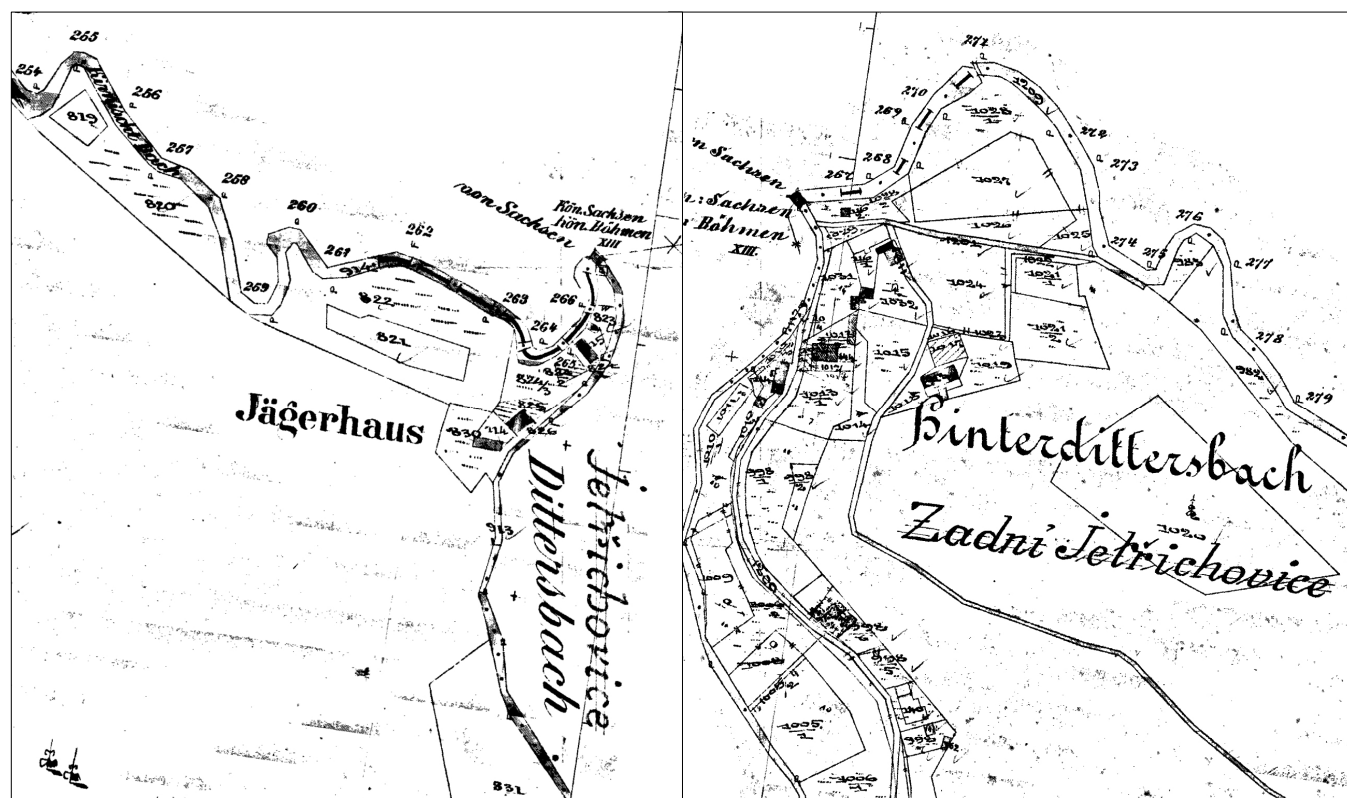
Zaniklá osada Zadní Jetřichovice

Jako samostatná osada úředně označována od roku 1806; průběhem České silnice dělena na katastry dvou obcí: Vysoká Lípa (bývalé panství Bynovec) a Jetřichovice (bývalé panství Česká Kamenice). Na lipské straně zachováno torzo objektu bývalé hájenky Clary – Aldringenů (kolem roku 1843) a restaurace Waldfrieden. Na straně českokamenického panství zachována torza objektů panské hájovny (1796), hostince Kirnischtschänke (1794) se zbytky hospodářské budovy a sklepem, terasa s vodovodní štolou po hostinci Zum Hirsch (1888) a dvou obytných stavení (vč. 1 skalního sklepa). Osada fakticky zanikla vystěhováním obyvatel roku 1945, úředně až s vyhlášením zakázaného hraničního pásma dle § 10 odst. 1 zákona č. 69/ 1951 Sb.

Obr. č. 4.5.3c Lokalita zaniklé osady Zadní Jetřichovice¹

Katastr Jetřichovice

Katastr Zadní Jetřichovice

1 – hájovna (velkostatek Česká Kamenice), 2a - hostinec Kirnischtschänke, 2b – stáj, 3 – hospodářská budova, 4 – hostinec Zum Hirsch, 5 – obytné stavení, 6 – obytné stavení, 7 – hájovna (velkostatek Bynovec)

Zaniklá osada Zadní Doubice

Nejstaršími objekty osady býval obilný mlýn a pila (první písemné zmínky z konce 17. století, kdy však byly oba provozy již delší dobu užívány). Dohromady čítala obec 7 domů: mlýn s hospodářskými budovami a výměnkem (později hostinec Český mlýn), hostinec Körnschtschänke (založena před 1791), panskou hájovnu (založena 1796) s hospodářskými budovami (stáj, chlebová pec s chlévem a skladem dříví 1853 zednický mistr Nikkel) a lesovnou a naposledy dvě obytná stavení, z nichž 1 bylo demolováno již před 2. světovou válkou. Osada de facto zanikla vystěhováním obyvatel roku 1945, úředně až s vyhlášením zakázaného hraničního pásma dle § 10 odst. 1 zákona č. 69/ 1951 Sb.

Obr.č. 4.5.3d Lokalita zaniklé osady Zadní Doubice¹

- 1 – torzo hostince Český mlýn** s obytným stavením, vč. hospodářských budov, pozůstatky vodních děl (náhon, jez, čerňišť) a konstrukcí po objektu pily
- 2 – torzo hostince Körnschtschänke** a obytného (výměnkového) domu
- 3 – torzo hájovny** (VS Česká Kamenice), vč. dvou sklepů

¹ Zdroj: České Švýcarsko, o. p. s., projekt GEF Integrovaný management ekosystémů v severních Čechách